

DE GROTE VERKEERSTOETS

Lesfiche
5^e LEERJAAR

Passagier

Eindtermen

Mens en maatschappij – Ruimte – Verkeer en mobiliteit

De leerlingen

4.16 tonen zich in hun gedrag bereid rekening te houden met andere weggebruikers.

Sociale vaardigheden – domein relatiewijzen

De leerlingen

1.2 kunnen in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.

Lesdoel

De leerlingen kunnen

- inschatten of ze nog op een verhogingskussen moeten zitten of niet.
- 'goed' gedrag als passagier onderscheiden van 'slecht' gedrag.
- kritisch nadenken over het gedrag van hun ouders als bestuurder.
- kritisch nadenken over hun eigen gedrag als passagier.

Organisatie en materiaal

- Een rood en een groen kaartje voor elke leerling
- Werkblad voor elke leerling (bijlage)
- 1 meetlint voor elk groepje van vier (om te meten hoe groot ze zijn)
- Prent 'Op de bus' om op het bord te hangen/projecteren (bijlage)

Beginsituatie

Dit is de vijfde les in de leerlijn van *De Grote Verkeerstoets*. In deze les maken de leerlingen kennis met het thema 'passagier'. Maar liefst 66 procent van de ouders in Vlaanderen brengt zijn kinderen met de auto naar school. Daarom is het belangrijk dat de leerlingen zich ook als passagier veilig leren gedragen.

Lesbeschrijving

Instapfase: stellingenspel (groen/rood)

Geef elke leerling een rood en een groen kaartje. Lees onderstaande stellingen voor. De leerlingen steken hun groen kaartje omhoog als ze de stelling 'doen' en hun rood kaartje als ze ze 'niet doen' (Eerlijk zijn!). Laat bij elke stelling enkele leerlingen aan het woord.

Stellingen:

- Ik kom met de auto naar school.
- Ik zit soms vooraan in de auto.
- Ik zit altijd achteraan in de auto.
- Ik doe mijn gordel altijd aan in de auto.
- Ik moet van mama of papa altijd mijn gordel aandoen.
- Ik doe altijd mijn gordel aan zonder dat mama of papa dit moet vragen.
- Ik doe tijdens het rijden soms stiekem mijn gordel weer los.
- Ik let mee op de weg als ik in de auto zit.
- Ik hou de snelheid mee in 't oog.
- Ik wijs mama of papa erop als ze te snel rijden.
- Ik maak wel eens ruzie met mijn broer of zus op de achterbank.
- Ik leid mama of papa soms af tijdens het rijden door te vragen of ze even willen omkijken.

Verwerkingsfase:

Kinderzitjes

Vraag de leerlingen wie er in de auto in een kinderzitje of op een verhogingskussen zit of tot wanneer ze in zo'n aangepast zitje zaten. Laat ze hierover hun ervaringen verwoorden: vinden/vonden ze dit leuk, niet leuk, overbodig, aangenaam zitten, ...

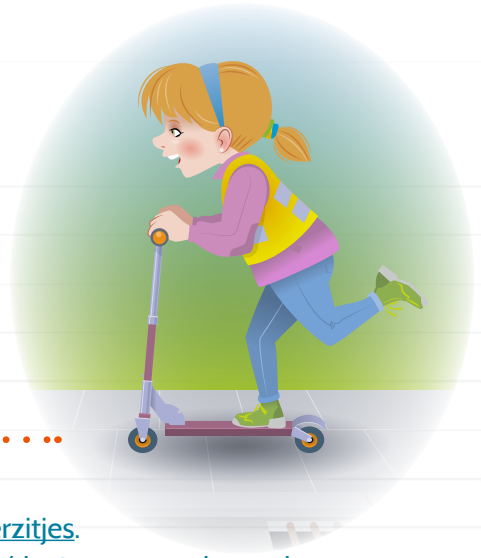
Verdeel de leerlingen in groepen van vier en geef elke leerling een werkblad.

Overloop de eerste opdracht: de leerlingen moeten in de tabel aankruisen wat Julie en Zakaria mogen als passagier in de auto (Zakaria is groter dan 1,35 meter en moet dus niet meer verplicht op een verhogingskussen zitten).

De leerlingen mogen de informatie onder de tabel gebruiken als hulp bij de opdracht. Laat ze per groepje de kruisjes zetten voor Julie en Zakaria. Als ze hiermee klaar zijn, mogen ze elkaar meten en ook in hun eigen kolom de juiste kruisjes zetten.

Verbeter de opdracht klassikaal (zie verbeter sleutel). De kruisjes die de leerlingen in hun eigen kolom hebben gezet, zijn afhankelijk van hoe groot ze zijn. Zijn ze kleiner dan 1,35 meter dan moesten ze dezelfde kruisjes zetten als bij Julie. Zijn ze groter dan 1,35 meter dan moesten ze dezelfde kruisjes zetten als bij Zakaria.

TIP

Belof jij om je leerlingen altijd goed vast te klikken als jullie op uitstap gaan? Doe de belofte op <https://www.belofd.be/kinderzitjes>. Op deze website vind je ook downloadbaar campagnemateriaal (dat je eventueel met de leerlingen mee naar huis kunt geven). Heb je graag nog meer info over de regelgeving rond kinderzitjes? Surf naar <http://www.veiligverkeer.be/themas/gordel-en-kinderzitjes/>.

Op de bus

Passagier ben je niet alleen in de auto. Laat de leerlingen verwoorden wanneer ze nog passagier zijn (trein, tram, bus, achterop de fiets, ...).

Ga verder in op het vervoermiddel 'bus' (geen Lijnbus, maar een autocar waarmee jullie bijvoorbeeld op schoolreis gaan). Vraag de leerlingen of ze weten hoe ze zich goed moeten gedragen in de bus. Toon de prent 'Op de bus'. Dezelfde tekening staat op het werkblad van de leerlingen. Laat hen een rode cirkel trekken rond alle 'foute' handelingen en een groene cirkel rond alle 'goede' handelingen op de bus.

Als de leerlingen de prent goed bekeken hebben en de cirkels getrokken hebben, hou je hierover nog een klasgesprek. Een beetje input: niet eten op de bus, afval opruimen (in een touringcar hangen er vaak zakjes), niet praten met de chauffeur als hij aan het rijden is, voeten op de grond (niet op een bank!), muziek mag maar niet te luid, geen fiets op de bus (alleen vouwfiets als hij niemand stoort), geen skeelers (grip op de vloer), bagage nooit in de gang, ...

Afsluitfase:

Een flinke bestuurder en passagier

Vertel de leerlingen dat ze nu wel weten hoe ze een goede passagier moeten zijn, maar dat het minstens zo belangrijk is dat ook de bestuurder het goed doet. Laat de leerlingen het rijgedrag van hun ouders (of grootouders, plusouders, ...) beoordelen met opdracht drie.

Aan deze opdracht is er een stukje 'huiswerk' gekoppeld: de leerlingen laten de kader 'flinke passagier' door hun ouders invullen. Hier kun je (de volgende dag) in de klas nog even op terugkomen.

Autospelletje

Sluit de les af met een leuk autospelletje. Laat de leerlingen zelf een spel kiezen dat zij in de auto wel eens spelen of kies een van deze drie klassiekers:

→ 'Wie of wat ben ik?'

Een leerling denkt aan iets of iemand. De rest van de 'auto' moet vragen stellen die enkel met ja of neen beantwoord mogen worden. Wie het woord kan raden, is de volgende denker.

→ 'Maak een dieren slang'

Noem een dier, de volgende persoon in het rijtje noemt een ander dier waarvan de naam begint met de laatste letter van het vorige dier. Bijvoorbeeld: olifant → tijger → reebok → koe ... Wie te lang twijfelt, ligt uit het spel. Je kunt dit spel ook makkelijk met steden, fruit, landen, ... spelen.

→ 'Ik ga op reis en ik neem mee'

Je start de zin met 'Ik ga op reis en ik neem mee', en vervolgens som je alles op wat al gezegd geweest is, maar voeg je er zelf nog iets aan toe. Wie een fout opsomt, ligt eruit.

Bronnen:

<https://www.hln.be/nieuws/binnenland/breng-jij-je-kinderen-met-de-auto-naar-school-dan-ben-je-alvast-niet-de-enige-abb70a83/>

